ממשיכה הברייתא: וכן זכר הַבָּא עַל הַבְּהֵמָה בֵּין כְּדַרְכָּהּ בֵּין שֶׁלֹּא כְּדַרְכָּהּ, וְהָאִשָּׁה הַמְּבִיאָה אֶת הַבְּהֵמָה עָלֶיהָ בֵּין כְּדַרְכָּהּ בֵּין שֶׁלֹּא כְּדַרְכָּהּ (חייב) [חַיָּבִין], ואף שאין דרכם בכך, נחשב הדבר לרביעה שאסרה התורה.

דָּרַשׁ רַב נַחְמָן בַּר רַב חִסְדָּא, בְּאִשָּׁה הנרבעת לבהמה, אסרה התורה שְׁנֵי מִשְׁכָּבוֹת, אחת כדרכה ואחת שלא כדרכה, משום שנאמר 'משכבי אשה', ואין חילוק בין ביאת אדם לרביעת בהמה, וּבִבְהֵמָה – ובזכר הרובע את הבהמה, אסרה התורה רק מִשְׁכָּב אֶחָד, בביאה כדרכה, שלא נאמר בה 'משכבי' לרבות שתי משכבות. דעה החולקת: מַתְקִיף לַהּ רַב פָּפָּא, אַדַּרְבָּה, הסברא צריכה להיות להיפך, אִשָּׁה דְּאוֹרְחָהּ הִיא – אשה שרגילה להבעל לזכר כדרכה, לכן כשנרבעת לבהמה אַמִּשְׁכָּב כדרכה מִיחַייֵב, לפי שיש לה בזה הנאה כמו בנבעלת לזכר, אַמִּידָּעֵם אֲחֵרִינָא – על משכב אחר לָא מִחַייֵב, לפי שאין הנאתה מרובה, אבל בְּהֵמָה דְּלָאו אוֹרְחָא הִיא להבעל לזכר, מסתבר שאם אסרתה התורה, יש לְחַייֵב עָלַהּ עַל כָּל נֶקֶב וְנֶקֶב, בין כדרכה ובין שלא כדרכה. מוכיחה הגמרא: תַּנְיָא (דִּלֹּא כְּתַרְוַיְיהוּ), הבא על (זכר) [הַזָּכוּר] בֶּן תֵּשַׁע שָׁנִים וְיוֹם אֶחָד חייב. וכן הַבָּא עַל הַבְּהֵמָה בֵּין כְּדַרְכָּהּ בֵּין שֶׁלֹּא כְּדַרְכָּהּ, וְהָאִשָּׁה הַמְּבִיאָה אֶת הַבְּהֵמָה עָלֶיהָ בֵּין כְּדַרְכָּהּ בֵּין שֶׁלֹּא כְּדַרְכָּהּ חַיָּב. ומפורש בברייתא לחייב על ביאה שלא כדרכה, בין באשה הנרבעת לבהמה, בין בזכר הרובע בהמה.

אָמַר לֵיהּ רָבִינָא לְרַבָּא, הַמְּעֶרֶה בְּזָכוּר – זכר שלא גמר את ביאתו בזכור מַהוּ, האם חייב מיתה. תמהה הגמרא: וכי על הַמְּעֶרֶה בְּזָכוּר הסתפק רבינא, והלא 'מִשְׁכְּבֵי אִשָּׁה' כְּתִיב בֵּיהּ במשכב זכור, והרי הדבר פשוט שהמערה חייב מיתה, כדין המערה באשה שהיא ערוה. מבארת הגמרא: אֶלָּא שאלת רבינא היתה על הַמְּעֶרֶה בִּבְהֵמָה מַהוּ, האם חייב מיתה. אָמַר לֵיהּ רבא לרבינא, אִם אֵינוֹ עָנִין – אם אין לנו צורך לְהַעֲרָאָה דְּיִבְּמָה נַגֵּי אֲחוֹת אָבִיו וַאֲחוֹת אִמּוֹ ללמדנו שהעראה כגמר ביאה, דְּלָא צְרִיכָא להשמיענו זאת, דְּהָא אִיתַּקַּשׁ – שהרי הוקשו אביו ואחות אמו לְהַעֲרָאָה דְּבְהֵמָה שנחשב כגמר ביאה, תְּנֵיהוּ עָנִין ללמוד מכך לְהַעֲרָאָה דְּבְהֵמָה שנחשב כגמר ביאה.

מקשה הגמרא: לדברי רבא שלמדים את איסור העראה בבהמה מהעראה שנאמרה באחות אביו ואחות אמו, מִכְּדִי – הרי איסור משכב בְּהֵמָה, מַחַייֵבי מִיתוֹת בֵּית דִּין הִיא, ואם כן לָמָּה לִי דְּכָתֵיב – מדוע כתבה התורה לְהַעֲרָאָה דִּידָהּ – את דין העראה בהמה גַּבֵּי אחות אביו ואחות אמו שהם חַייֵבי כְּרֵיתוֹת, שאין בהם חיוב מיתת בית דין, לְכָתְבֵיהּ – היה לה לכתוב לאיסור העראה גַּבֵּי אחד מַחַייֵבי מִיתוֹת בֵּית דִּין, כגון באמו או בחמותו, וְלֵימְוֹד – ונלמד את משכב בהמה שהיא חַייֵבי מִיתוֹת בֵּית דִּין מַחַייֵבי מִיתוֹת בֵּית דִּין, שאם אינו ענין לגופו שהרי כל העריות הוקשו לנדה, תניהו ענין למשכב בהמה. מתרצת הגמרא: הוֹאִיל וְכוּלֵיהּ קְרָא – מכיון שכל פסוק זה של אחות אביו ואחות אמו לְדָרְשָׁא הוּא דְּאָתֵי – נכתב הוא לדרשה, כְּתִיבָא נַמֵּי מִילְּתָא דִּדְרָשָׁא – לכך כתבה התורה אף ללמדנו איסור העראה במשכב בהמה בפסוק זה.

מסתפקת הגמרא: בָּעָא מִינֵּיהּ רַב אַחְדְּבוֹי בַּר אַמִּי מַרַב שֵׁשֶׁת, הַמְּעֶרֶה בְּעַצְמוֹ מַהוּ, האם יהא דינו כדין העושה שני מעשים, בא על הזכור, והביא את הזכור עליו. אָמַר לֵיהּ רב ששת, קַבַּסְתַּן – ציערתני בכך ששאלת אותי דבר שלא יתכן במציאות. אָמַר רַב אַשֵׁי לרב אחדבוי, מַאי תִּיבָעֵי לָךְ – מהו ספיקך, הלא פְּקוּשֵׁי – כשהאבר בקישוי לָא מַשְׁכַּחַת לַהּ – לא יתכן במציאות שיערה את עצמו, כי אינו יכול לכוף את אברו כלפי מטה. כִּי מַשְׁכַּחַת לַהּ – וכל האופן שבו יש לך להסתפק, הוא בְּמְשַׁמֵּשׁ באבר מַת – שאינו קשה, שאז יכול לכופו כלפי מטה, ובאופן זה הדבר שנוי במחלוקת אמוראים, לְמַאן דְּאָמַר הַמְּשַׁמֵּשׁ באבר מַת בַּעֲרָיוֹת פָּטוּר, הָכָא גם כן פָּטוּר, וּלְמַאן דְּאָמַר שהמשמש באבר מת בעריות חַייָב, הָכָא כשעירה בעצמו מִיחַייֵב תְּרֵתֵי – שתים, מִיחַייֵב אַשּׁוֹכֵב כדין המביא את הזכור עליו, וּמִיחַייֵב אַנַּפְשֵׁכֵב כדין המביא את הזכור עליו.

מסתפקת הגמרא: בָּעוּ מִינֵּיהּ מֵרַב שֵׁשֶׁת, עוֹבֵד כּוֹכָבִים המווהר על העריות הָבָא עַל הַבְּהֵמָה, מַהוּ, האם נסקלת הבהמה מחמת ביאתו. מבארת הגמרא את צדדי הספק: תַּקְלָהּ וְקָלוֹן בָּעֵינָן – האם כדי לסוקלה צריך שתגרום שני דברים תקלה וקלון, וכפי ששנינו במשנה בישראל הרובע בהמה, שסוקלים את הבהמה משום שבאה תקלה על ידה, ומשום שגורמת לו קלון, וְהָכָא בעובד כוכבים שרבע בהמה, תַּקְלָהּ אִיכָּא בכך שגרמה לו לעבור איסור, אבל קָלוֹן לֵיכָּא – הבהמה לא גרמה לו קלון, כיון שדרכן בכך ואינם מתביישים בזה. וכיון שכן לא תיסקל הבהמה. אוֹ דִילְמָא שבהמה נסקלת במקום שיש תַּקְלָה על ידה אַף עַל פִּי שֶׁאֵין מחמתה קָלוֹן. פושטת הגמרא: אָמַר רַב שֵׁשֶׁת, תְּנִיתוּהָ דין זה יש ללמוד מהברייתא (תורת כהנים פרשת קדושים פרשה ח' ז') שנאמרה לגבי אילנות של אשירה. נאמר בתורה (דברים יב ג) 'וַאֲשֵׁרֵיהֶם תִּשְׂרְפוּן בָּאֵשׁ', כלומר אילן של עבודה זרה יש לשורפו, ושנינו על כך בברייתא, מָה אִילָנוֹת שֶׁאֵין אוֹכְלִין וְאֵין שׁוֹתִין וְאֵין מְרִיחִין, אָמְרָה תּוֹרָה חַסְתָה שְׁרוֹף וְכָלֵה, הוֹאִיל וּבָא לָאָדָם – לעובד כוכבים המוזהרים על עבודת כוכבים תַּקָּלָה עַל יָדָן, הַמַּתְעֶה אֶת חֲבֵירוֹ מַדְּרֵכֵי חַיִּים לְדַרְכֵי מִיתָה, עַל אַחַת כַּמָּה וְכַמָּה שיעבירנו המקום מן העולם. הרי שמחמת תקלה בלבד נאמר דין שריפה באילנות, אף על פי שאין קלון לפי שרגילות העובדי כוכבים לעבוד עבודה זרה או משום שלא חשש הכתוב לקלונם. ואם כן הוא הדין בעובד כוכבים הרובע בהמה, אפילו שאין קלון, הואיל וישנה תקלה, סוקלים את הבהמה.

מקשה הגמרא: אֶלָּא מַעֲתָּה שעל ידי תקלה בלבד הבהמה נהרגת, עוֹבֵד כּוֹכָבִים הַמְּשַׁתֵּחֲוֶה לִבְהֵמָתוֹ, ת�ּיתְסַר – תיאסר הבהמה בהנאה כדין עבודה זרה שהאסורה בהנאה, וּמִקְּטָלָא – ונהרוג את הבהמה משום שגרמה תקלה לעובד כוכבים לעבוד עבודה זרה, ונהרג הוא על ידה. מתרצת הגמרא: מִי אִיכָּא מִידֵי – האם יש כזה דבר דְּיִשְׂרָאֵל לֹא אָסַר הכתוב בהנאה את בהמתו כשהשתחוה לה, וּלְעוֹבֵד כּוֹכָבִים אָסַר, ותהרג, הלא אין דבר בתורה שלישראל מותר לעשותו ולגוי אסור לעשותו. שואלת הגמרא: בהמת יִשְׂרָאֵל נוּפֵּיהּ לִיתְסַר – תיאסר בהנאה ותהרג כשהשתחוה לה, כיון שמחמתה נגרמו לו תקלה וקלון, מִידֵי דַּהֲוָה אַרְבִיעָה – וכמו שמצינו בנרבע לבהמה שהורגים את הבהמה בסיבת תקלה וקלון. מביאה הגמרא דעה אחרת בדין בהמה הנרבעת לעובד כוכבים: אָמַר אַבָּיֵי, באמת אין הורגים את הבהמה אלא כאשר ישנם שתי סיבות להורגה, גם תקלה וגם קלון, והטעם שאין הורגים את הבהמה כשישראל עבדה, וכן אין הורגים אותה כשהעובד כוכבים רבעה, משום שזֶה – כשישראל רבע בהמה, קָלוֹנוֹ מְרוּבֶּה, שגם עבר על מצות קונו וגם גינה את עצמו בדבר מגונה, וְאילו זֶה – כשישראל עבד לבהמה או כשנכרי רבעה, קָלוֹנוֹ מוּעָט. מקשה הגמרא: וַהֲרֵי אִילָנוֹת של אשירה דְּאֵין קָלוֹנָן מְרוּבֶּה וְאַף על פי כן אָמְרָה הַתּוֹרָה הַשְׁחֵת שָׁרוֹף וְכָלֵה, ואם כן גם בהמה שישראל עבדה או שגוי רבעה תהרג. מתרצת הגמרא: בְּבַעֲלֵי חַיִּים קָאָמְרִינַן – מה שאמרנו שאין דין הריגה כשגורם הקלון עושה קלון מועט, היינו דווקא בבעלי חיים שלא נאסרים על ידי דבר מועט, וכפי שמצינו דְּחָם רַחֲמָנָא עֲלֵייהוּ בכך שאין הורגים בהמה שנרבעה אלא על ידי עדים ובבית דין של עשרים ושלשה. רָבָא אָמַר, באמת ההלכה כמו רב ששת, שעובד כוכבים שרבע בהמה הבהמה נהרגת, משום שדי בסיבה אחת כדי להורגה, והטעם שכאשר השתחוה לה אינה נהרגת, משום שדווקא ברביעה אָמְרָה תּוֹרָה שֶׁבְּהֵמָה שֶׁנֶּהֱנֵית מַעֲבִירָה תֵּיהָרֵג, אבל בהמה שהשתחוו לה, לא נהנתה מן העבירה, ולכן אין הורגים אותה. מקשה הגמרא: וַהֲרֵי אִילָנוֹת של אשירה דְּאֵין נֶהֱנִין מַעֲבִירָה, וְאָמְרָה תּוֹרָה הַשְׁחֵת שָׁרוֹף וְכַלֵּה. מתרצת הגמרא: בְּבַעֲלֵי חַיִּים קָאָמְרִינַן, שבכדי להורגם צריך שיהנו מן העבירה, משום דְּחָם רַחֲמָנָא עֲלֵייהוּ.

הגמרא מביאה ראיה ממשנתינו שעל ידי תקלה בלבד הורגים את הבהמה: תָּא שְׁמַע, שנינו בסיפא של המשנה, דָּבָר אַחֵר – סיבה נוספת מפני מה הבהמה נהרגת, כדי שֶׁלֹּא תְּהֵא בְּהֵמָה עוֹבֶרֶת בַּשּׁוּק וְיֹאמְרוּ זוֹ הִיא שֶׁנִּסְקְלָה פְּלוֹנִי עַל יָדָהּ. והנה בסיבה זו נכללים שני החסרונות: א. סיבת הקלון, במה שחושבים שתהא הבהמה עוברת ויאמרו זו הבהמה שנכשל בה פלוני, ויוודע בזה קלונו ברבים. ב. סיבת התקלה, במה שחוששים שיאמרו זו היא שנסקל פלוני על ידה, כלומר שגרמה תקלה. מוכיחה הגמרא: מַאי לָאו – האם אין הכרח לומר

מִדְּנקטה המשנה בסֵיפָא שתי סיבות, תַּקָּלָה וְקָלוֹן, וברישא רק סיבת תקלה בלבד, משמע שברֵישָׁא מדובר באופן שיש רק סיבת תַּקָּלָה בלבד בְּלֹא קָלוֹן, וְהֵיכִי דָּמֵי שיש תקלה בלא קלון, כגון בעוֹבֵד כּוֹכָבִים הַבָּא עַל הַבְּהֵמָה. ואם כן מוכח מהרישא שגוי הבא על בהמתו הבהמה נהרגת. דוחה הגמרא: לֹא, אמנם הסֵיפָא מדברת באופן שיש תַּקָּלָה וְקָלוֹן, אך אין לדייק מכך שהרישא באה להשמיענו שנהרגת אף בסיבת תקלה בלא קלון, שכן רֵישָׁא, הָא קָא מַשְׁמַע לָן, דַּאֲפִילּוּ שיש קָלוֹן בְּלֹא תַּקָּלָה, נַמִּי מִיחַיְּיבִי הבהמה מיתה. וְהֵיכִי דָּמֵי שיש קלון בלא תקלה, בְּיִשְׂרָאֵל הַבָּא עַל הַבְּהֵמָה בְּשׁוֹגֵג, שסבור היה שהדבר מותר, ומאחר ונכשל בשוגג אין זה נחשב לו לתקלה, אבל בזיון יש לו בזה. וְכִדְבָעֵי – ובדבר הזה עצמו הסתפק רַב הַמְנוּנָא, דְּבָעֵי רַב הַמְנוּנָא, יִשְׂרָאֵל הַבָּא עַל הַבְּהֵמָה בְּשׁוֹגֵג, מַהוּ, האם הורגים את הבהמה. וצדדי הספק הם, האם כדי להורגה תַּקָּלָה וְקָלוֹן בָּעֵינַן [־צריך], וְהָכָא באופן זה שבא על הבהמה בשוגג, קָלוֹן אִיכָּא, שכן דבר מבוזה הוא, אבל תַּקָּלָה לֵיכָּא, שהרי עשה זאת בשוגג, אוֹ דִּילְמָא – שמא נאמר שבסיבת קָלוֹן בלבד הבהמה נהרגת אַף עַל פִּי שֶׁאֵין תַּקָּלָה.

הגמרא מביאה אמוראים שהביאו לפשוט את ספיקו של רב המנונא: אָמַר רַב יוֹסֵף, תָּא שְׁמַע ראיה ממשנה שהורגים את הבהמה בסיבת קלון בלבד, שכן שנינו (נדה מד:), קטנה בַּת שָׁלֹשׁ שָׁנִים וְיוֹם אֶחָד, שיערו חכמים שהיא ראויה לביאה, משום שאין בתוליה חוזרים, ולכן אם מסרה אביה לאיש אחר לשם קידושין, הרי היא מִתְקַדֶּשֶׁת בְּבִיאָה מן התורה. וְאִם בָּא עָלֶיהָ יָבָם – קידשה אביה ובעודה קטנה מת בעלה בלא בנים ונפלה לפני אחיו ליבום, אם בא עליה אחד מן האחים קְנָאָהּ, שמזמן זה ראויה היא לביאה ונתקיים בה מצות יבום, ומעתה הרי היא כאשתו לכל דבר ואינה צריכה חליצה, אלא יוצאת ממנו בגט ככל אשה. וְאִם באו עליה אחרים, חַיָּיבִין עָלֶיהָ מִשּׁוּם אֵשֶׁת אִישׁ. וּמְטַמְּאָה אֶת בּוֹעֲלָהּ – אם היתה הקטנה נדה, כל הבא עליה, נטמא כמותה והרי הוא אב הטומאה שבעה ימים, לטמאות אדם וכלים שיגע בהן, וטומאה זו שנטמא הבועל, יש בה כח לְטַמֵּא את הַמִּשְׁכָּב [־מצע] הַתַּחְתּוֹן ששכב או שישב עליו, אף ששכב על עשר מצעות, ולא נגע כי אם בראשון, נטמא התחתון בדרגת ראשון לטומאה, כָּעֶלְיוֹן של זב, כלומר כפי דרגת הטומאה שנטמא בגד הנישא על הזב, שהוא ראשון לטומאה, ואינו מטמא אדם וכלים הנוגעים בו, אלא רק אוכלים ומשקים. נִיסֵּת לְכֹהֵן – קטנה בת ישראל שקידשה אביה לכהן, והכניסה לחופה כשהיא בת שלש שנים ויום אחד, אוֹכֶלֶת בִּתְרוּמָה כדין כל בת ישראל הנשואה לכהן, שהרי היא אשתו לכל דבר. בָּא עָלֶיהָ אֶחָד מִן הַפְּסוּלִים, כגון עובד כוכבים, עבד, חלל, נתין וממזר, כיון שביאתה ביאה פְּסָלָהּ מִן הַכְּהוּנָּה, שאסורה לאכול בתרומה ולהנשא לכהן. וְאִם קידשה אביה לאחר וּבָא עָלֶיהָ אֶחָד מִכָּל הָעֲרָיוֹת הָאֲמוּרוֹת בַּתּוֹרָה, כגון אביה או חמיה, מוּמָתִין עַל יָדָהּ, ככל הבא על ערוה, וְהִיא פְּטוּרָה, מפני שהיא קטנה ואינה בת עונשים.

מדייקת הגמרא: ממה ששנינו שאם בא עליה אֶחָד מִכָּל עֲרָיוֹת מומתין על ידה, משמע וַאֲפִילּוּ כשרבעתה בְּהֵמָה, הבהמה נהרגת על ידה, וְהָא הָכָא כשרבעתה בהמה דְּקָלוֹן אִיכָּא מצד עצם המעשה המגונה, אולם תַּקָּלָה לֵיכָּא, שהרי קטנה אינה בת עונשים ונחשבת כשוגג, וְקָתָנֵי – ובכל זאת מבואר שכל העריות ובכללן בהמה מוּמָתִין עַל יָדָהּ, הרי שבסיבת קלון בלבד הבהמה נהרגת. ואם כן אף בישראל שרבע את בהמתו בשוגג, יש להרוג את הבהמה מחמת הקלון בלבד. דוחה הגמרא: כֵּיוָן דְּהקטנה מְזִידָה הִיא, שהרי נרבעה מרצון, תַּקָּלָה נַמִּי אִיכָּא, שהרי חטאה בדבר שחיובו מיתה, וּמה שאינה נהרגת, רַחֲמָנָא הוּא דְּחָס עֲלָהּ שלא להורגה, לפי שקטנה אינה בת עונשים, ואזי יתכן שאמנם עֲלָהּ דִּידָהּ – על הקטנה עצמה חָס הכתוב שלא להורגה, אבל אַבְּהֵמָה לֹא חָס הכתוב.

מביאה הגמרא ראיה ממשנה אחרת שהורגים את הבהמה בסיבת קלון בלבד: אָמַר רָבָא, תָּא שְׁמַע, שנינו במשנה (נדה מה.), בֶּן תֵּשַׁע שָׁנִים וְיוֹם אֶחָד הַבָּא עַל יְבִמְתּוֹ, הואיל וביאתו ביאה גמורה, קְנָאָהּ לענין זה שאינה צריכה חליצה, ואם רצה לגרשה צריך ליתן לה גט. וְאמנם אֵינוֹ נוֹתֵן גֵּט עַד שֶׁיַּגְדִּיל, לפי שקידושי אחיו חלו מן התורה ואסרוה על כל העולם, ואילו קטן זה, הואיל ואינו בן דעת גירושיו אינם גירושין גמורים להפקיע קידושין גמורים מן התורה. וּמְטַמֵּא כַּנִּדָּה – אם בא על נדה נטמא באב הטומאה שבעה ימים ומטמא אדם וכלים, שהרי ביאתו נחשבת ביאה ודינו כבועל נדה, ובכח טומאתו לְטַמֵּא מִשְׁכָּב תַּחְתּוֹן שישב או שכב עליו אף שלא נגע בו, בדרגת ראשון לטומאה, שיהא אותו משכב או מושב מטמא אוכלים ומשקים, כָּעֶלְיוֹן של זב שהוא ראשון לטומאה. פּוֹסֵל – אם היה הקטן אחד מן הפסולים, ובא על בת כהן או על הנשואה לכהן, הואיל וביאתו ביאה, פוסלה מאכילת תרומה. וְאם היה הקטן כהן ולקח בת לוי או בת ישראל אֵינוֹ מַאֲכִיל אותה בתרומה ככל כהן הנושא אשה, לפי שאין לקטן קנין ואינה נחשבת לקנין כספו. וּכשרבע בהמה, הרי הוא פּוֹסֵל אֶת הַבְּהֵמָה להקרבה מֵעַל גַּבֵּי הַמִּזְבֵּחַ, כדין בהמה שנרבעה שפסולה להקרבה, ובאופן שיש רק עד אחד שמעיד על כך, או שהבעלים מעידים על כך, שאינה נהרגת ומותרת להדיוט. וְאם היו שני עדים שנרבעה לקטן, הרי היא נִסְקֶלֶת עַל יָדוֹ. וְאִם הקטן בָּא עַל אַחַת מִכָּל הָעֲרָיוֹת הָאֲמוּרוֹת בַּתּוֹרָה שעונשם מיתה, הרי הן מוּמָתִים עַל יָדוֹ, אבל הוא אינו נהרג לפי שאינו בר עונשים.

מוכיחה הגמרא מדברי המשנה: וְהָא הָכָא בקטן שרבע בהמה והיא נסקלת, קָלוֹן אִיכָּא, שהרי מתבזה בכך, אולם תַּקָּלָה לֵיכָּא, כיון שקטן אינו בר דעת ואינו בר עונשים, וְקָתָנֵי – ובכל זאת כותבת המשנה הדין שהבהמה נִסְקֶלֶת עַל יָדוֹ, הרי שבסיבת קלון בלבד הורגים את הבהמה. דוחה הגמרא: כֵּיוָן דְּמֵזִיד הוּא, שהרי רבע הקטן מרצון, תַּקָּלָה נַמִּי אִיכָּא, שהרי חטא מחמת הבהמה, וּמה שאינו נהרג, רַחֲמָנָא הוּא דְּחָס עִילָּוֵיהּ – התורה חסה עליו שלא להענישו ולהורגו, ויש לנו לומר, עֲלֵיהּ דִּידֵיהּ חָס רַחֲמָנָא – על הקטן עצמו חסה התורה, אבל אַבְּהֵמָה לֹא חָס רַחֲמָנָא.

הגמרא מביאה ראיה ממשנתינו שבסיבת קלון בלבד הורגים את הבהמה: תָּא שְׁמַע, שנינו בסיפא של משנתינו, דָּבָר אַחֵר – ביאור אחר מפני מה הבהמה נהרגת, כדי שֶׁלֹּא תְּהֵא בְּהֵמָה עוֹבֶרֶת בַּשּׁוּק וְיֹאמְרוּ זוֹ הִיא שֶׁנִּסְקַל פְּלוֹנִי עַל יָדָהּ. והנה בסיבה זו נכללים שני החסרונות, א. סיבת הקלון, במה שחוששים שתהא הבהמה עוברת ויאמרו זו הבהמה שנכשל בה פלוני, ויוודע קלונו ברבים. ב. סיבת התקלה, במה שחוששים שיאמרו זו היא שנסקל פלוני על ידה, כלומר שגרמה תקלה. מדייקת הגמרא: מַאי לָאו – האם אין הכרח לומר מִדְּסֵיפָא – שמזה שנקטה המשנה בסיפא שתי סיבות תַּקָּלָה וְקָלוֹן, וברישא רק סיבת קלון בלבד, משמע שהמשנה בְּרֵישָׁא מדברת באופן שישנה סיבת קָלוֹן בְּלֹא תַּקָּלָה, וְהֵיכִי דָּמֵי, כגון בְּיִשְׂרָאֵל הַבָּא עַל הַבְּהֵמָה בְּשׁוֹגֵג, שהדבר מגונה ויש בזיון, אך כיון שהדבר נעשה בשוגג אינו נחשב תקלה, ואם כן מוכח מהרישא שכשישראל בא על בהמתו בשוגג הבהמה נהרגת.

דוחה הגמרא: לֹא, אמנם הסֵיפָא מדברת באופן שיש את שתי הסיבות, תַּקָּלָה וְקָלוֹן, אולם הרֵישָׁא מדברת באופן שיש רק תַּקָּלָה בְּלֹא קָלוֹן, וְהֵיכִי דָּמֵי תקלה בלא קלון, בעוֹבֵד כּוֹכָבִים הַבָּא עַל הַבְּהֵמָה, שיש תקלה במה שגרמה לו לעבור איסור, אבל קלון לא גרמה לו הבהמה, כיון שדרכן בכך ואינם מתביישים בזה. וְכִדְבָעוּ מִינֵּיהּ – וכפי שנסתפקו בדין זה של עובד כוכבים הבא על בהמה (לעיל ע"א) ושאלו לברר דין זה מֵרַב שֵׁשֶׁת. נמצא שממשנתינו אי אפשר לפשוט, מה הדין כשעובד כוכבים בא על בהמתו, ומה הדין כשישראל בא על בהמתו בשוגג, האם הבהמה נהרגת.

משנה

משנתינו מבארת את דיני המגדף הַמְגַדֵּף – המברך את השם, אֵינוֹ חַיָּיב סקילה עַד שֶׁיְּפָרֵשׁ – שיזכיר בפירוש בפיו את הַשֵּׁם כשמגדף. המשנה מבארת כיצד מתקבלת העדות על ברכת השם, באופן שלא יפרשו העדים את הקללה: אָמַר רַבִּי יְהוֹשֻׁעַ בֶּן קָרְחָה,